

Warszawa, 16 września 2020 r.

WPL.609.2020.tP

Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowny Panie Premierze

działając na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 1 i 10 oraz art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców¹, w związku z docierającymi do Rzecznika MŚP licznymi głosami przedsiębiorców dotyczącymi problemów przy prowadzeniu działalności gospodarczej związanej z obsługą ruchu przygranicznego pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białorusi, a także mając na uwadze aktualną sytuację polityczno-społeczną w tym kraju, w szczególności deklarowaną przez Rząd RP chęć pomocy Białorusinom, zwracam się do Pana Premiera z apelem o podjęcie działań zmierzających do likwidacji ograniczeń epidemiologicznych dla obywateli Białorusi przyjeżdżających do Polski.

Jednym z ograniczeń dla ruchu przygranicznego jest wprowadzony przepisami z zakresu ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii obowiązek odbycia kwarantanny po przekroczeniu granicy państwowej. Zgodnie z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 648.

epidemii², obowiązek ten dotyczy już wyłącznie tzw. zewnętrznej granicy UE. Co więcej, na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 września 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii³ skrócono okres obowiązkowej kwarantanny z 14 do 10 dni. W ocenie Rzecznika MŚP powyższe regulacje są krokiem w dobrym kierunku, tym niemniej docelowo **pożądane jest, aby zasady przekraczania zewnętrznej granicy UE zostały uregulowane analogicznie do tych, jakie obowiązują na wewnętrznej granicy UE, w szczególności poprzez zniesienie obowiązku odbycia kwarantanny przez obywateli Białorusi przyjeżdżających do Polski, którzy przekraczają granicę państwową.**

Powyższy postulat wydaje się tym bardziej zasadny, że zapisy Rozporządzenia przewidują liczne wyłączenia z obowiązku odbycia kwarantanny po przekroczeniu granicy państwowej. Przykładowo, zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 5 i 12 Rozporządzenia, obowiązku tego nie stosuje się w przypadku przekraczania granicy Rzeczypospolitej Polskiej przez obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz ich małżonków i dzieci, a także obywateli Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemców, którzy są małżonkami albo dziećmi obywateli Rzeczypospolitej Polskiej albo pozostają pod stałą opieką obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

Należy wskazać, że ruch na granicach wschodnich Polski stanowi ważne źródło dochodu dla drobnych przedsiębiorców oferujących swoje towary i usługi zagranicznym klientom. Wraz z wprowadzeniem stanu epidemii ruch przygraniczny zamarł, a wraz z nim spadły obroty polskich przedsiębiorców. Na powyższe nałożyły się również ograniczenia wprowadzone w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 oraz choroby wywołanej tym wirusem (COVID-19). Jednakże wraz ze skutecznymi działaniami rządu Pana Premiera udało się stopniowo wdrożyć plan „odmrażania gospodarki”. Niestety przedsiębiorstwa z sektora MŚP nastawione na obsługę ruchu przygranicznego nadal pozbawione są możliwości zarabiania.

Aktualna sytuacja na Białorusi związana z napięciami społeczno-politycznymi oraz deklaracje wsparcia dla prześladowanych Białorusinów stanowią kolejny argument za

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1356, ze zm., dalej: „Rozporządzenie”.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1505, dalej: „Rozporządzenie zmieniające”.

wprowadzeniem rozwiązań ułatwiających wjazd obywateli Republiki Białorusi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z wypowiedzią Pana Premiera w dniu 9 września 2020 r. na wspólnej konferencji z liderką białoruskiej opozycji: „Polska jest otwartym domem dla wszystkich Białorusinów, którzy potrzebują pomocy. Cała UE wspiera naród białoruski, przedstawimy plan gospodarczy dla niego”⁴. Również Wiceprezes Rady Ministrów i Minister Rozwoju Jadwiga Emilewicz zadeklarowała w dniu 8 września 2020 r., że „Uruchamiamy program adresowany do firm, freelancerów, start-upów, które dziś czują bardzo dużą niepewność polityczną na Białorusi i szukają bezpiecznego miejsca”. Co istotne, program ten ma oferować m.in. szybką ścieżkę wizową⁵.

Na koniec pragnę zwrócić uwagę Pana Premiera, że zgodnie z umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o zasadach małego ruchu granicznego, podpisaną w Warszawie dnia 12 lutego 2010 r.⁶, na granicy obu państw miał powstać mały ruch graniczny, polegający na regularnym przekraczaniu wspólnej granicy przez mieszkańców „strefy przygranicznej” w celach społecznych, kulturalnych lub rodzinnych oraz uzasadnionych powodów ekonomicznych. Z kolei pojęcie „strefy przygranicznej” zostało zdefiniowane jako „obszar jednostek podziału administracyjnego Państw Umawiających się Stron, wymienionych w Załączniku nr 1 do niniejszej Umowy, sięgający nie dalej niż 30 kilometrów od wspólnej granicy. Jeżeli część takiej jednostki podziału administracyjnego jest położona w odległości między 30 a 50 kilometrów od linii granicy, uznaje się ją mimo tego za część strefy przygranicznej”. Niestety Umowa o zasadach małego ruchu granicznego w praktyce nie została wdrożona. Tym niemniej uregulowania w niej zawarte, jeżeli chodzi o możliwość przemieszczania się obywateli Białorusi na terytorium Naszego Kraju, mogłyby stanowić wzór dla regulacji ułatwiających im przekraczanie granicy państwowej bez obowiązku odbycia kwarantanny np. dla mieszkańców z obszaru położonego do 30 kilometrów od wspólnej granicy, a także z jednostki podziału administracyjnego, której część jest położona w odległości między 30 a 50 kilometrów od linii granicy.

⁴ Źródło: <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C713786%2Cmorawiecki-polska-jest-otwartym-domem-dla-wszystkich-bialorusinow-ktorzy>, dostęp: 16.09.2020.

⁵ Źródło: <https://biznes.gazetaprawna.pl/artykuly/1490379,poland-business-harbour-bialorus-emilewicz-karpacz-2020.html>, dostęp: 16.09.2020.

⁶ Ratyfikowana ustawą z dnia 20 maja 2010 r., Dz. U. Nr 122, poz. 823; zwaną dalej: „Umową o zasadach małego ruchu granicznego”.

W związku z powyższym zwracam się do Pana Premiera z apelem o podjęcie działań zmierzających do likwidacji ograniczeń epidemiologicznych związanych z wjazdem obywateli Republiki Białorusi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności poprzez zniesienie obowiązku odbycia kwarantanny po przekroczeniu granicy państwowej, a także w miarę możliwości zniesienie obowiązku uzyskania przez nich wizy w przypadku mieszkańców „strefy przygranicznej” na wzór regulacji zawartych w Umowie o zasadach małego ruchu granicznego.

2 wyvozami ruchu

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
Adam Abramowicz

Adam Abramowicz